

Slovenský jazyk a literatúra

Na kontrolu a hodnotenie žiakov zo slovenského jazyka a literatúry sa využívajú konkrétne a objektívne postupy kontroly a hodnotenia. V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú hodnotené tri zložky predmetu: jazyk, sloh a literatúra. Hodnotí sa schopnosť získať, upraviť, spracovať, používať a prezentovať vedomosti, zručnosti a návyky v konkrétnych situáciách, obsahová kvalita a jazyková správnosť odpovede, t. j. rozsah slovnej zásoby, gramatická správnosť, štylistická pôsobivosť a stupeň rečovej pohotovosti.

Ústne odpovede

Pri verbálnej kontrole zisťovať a hodnotiť v ústnej odpovedi žiakov osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou učebných osnov. Po ústnej odpovedi oznámi učiteľ žiakovi známku ihneď. Pri úlohách a cvičeniach sa využíva slovné hodnotenie formou stručného komentára ku konkrétnemu výkonu žiaka.

Písomné práce

Písomná forma kontroly a hodnotenia osvojených poznatkov prebieha tromi formami:

A) Kontrolný diktát

B) Počet a zameranie diktátov

C) Klasifikačná stupnica pre diktáty pre všetky ročníky II. stupňa v jednotlivých ročníkoch: I ISCED2 5. – 9. ročník

Počet chýb	Známka
0 – 1	1
2 – 3	2
4 – 7	3
8 – 10	4
11 – viac	5

Kontrolný diktát sa píše po prebraní a zopakovaní sledovaného gramatického javu v jednotlivých ročníkoch.

Nácvičné diktáty (neklasifikované) sa píše podľa potreby. Nemusí ísť o súvislé texty. Môžu to byť slová, slovné spojenia, samostatné vety.

Kontrolné diktáty (klasifikované) sa píše po prebratí daného učiva a zopakovaní sledovaného gramatického javu. Môže ísť o súvislý text alebo o samostatné vety. Na napísanie a analýzu kontrolného diktátu sa odporúčajú 2 vyučovacie hodiny. Ak sa rovnaká chyba v tom istom tvare slova vyskytuje viackrát, považuje sa za jednu chybu. Všetky chyby majú rovnakú hodnotu. Za chybu sa pokladajú aj nečitateľné tvary písma, nečitateľné slovo. Ak žiak v diktáte vynechá slovo, každá hláska v slove sa počíta za chybu.

B) Písomné práce

V každom ročníku po prebraní a zopakovaní učiva sa píše vstupná, polročná a výstupná práca.

Žiaci sa klasifikujú známkou, dodržiavajú sa dohodnuté kritériá hodnotenia písomných testov.

Každý učiteľ má v svojej kompetencii zadávať ďalšie čiastkové testy, úlohy, cvičenia a päťminútovky a podľa vlastnej potreby hodnotiť zvládnutie preberaných gramatických javov v časovom limite 10-20 minút. Výsledky hodnotenia učiteľ oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu do 10 dní. Ak žiak z dôvodu absencie nepíše niektorú z písomných prác, učiteľ môže dať žiakovi

na napísanie tejto práce náhradný termín.

C) Písomné slohové práce

DIKTÁTY				PÍ SOMNÉ PRÁ CE	
Ročník	Počet	Zameranie	Rozsah	Počet	Zameranie
5. ročník	4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opakovanie zo 4. ročníka ✓ podstatné mená ✓ prídavné mená ✓ slovesá 	50 – 60 plnovýznamových slov	1	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozprávanie s prvkami opisu
6. ročník	4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opakovanie učiva z 5. ročníka ✓ prídavné mená ✓ slovesné spôsoby ✓ opakovanie učiva zo 6. ročníka 	61 – 70 plnovýznamových slov	2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ statický opis ✓ rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba)
7. ročník	4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opakovanie učiva zo 6. ročníka ✓ cudzie slová ✓ číslovky ✓ záverečné opakovanie učiva zo 7. ročníka 	71 – 80 plnovýznamových slov	2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ umelecký opis ✓ charakteristika osoby
8. ročník	4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opakovanie učiva zo 7. ročníka ✓ podstatné mená mužského rodu: zvieracie ✓ neživotné zakončené na -r, -l ✓ opakovanie učiva z 8. ročníka 	81 – 90 plnovýznamových slov	2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ slávnostný prejav ✓ životopis
9. ročník	4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opakovanie učiva z 8. ročníka ✓ interpunkcia ✓ jednoduché súvetie ✓ záverečné opakovanie 5. – 9. ročníka 	91 – 100 plnovýznamových slov	2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ výklad ✓ úvaha

Slohové práce hodnotiť podľa týchto kritérií:

1. Vonkajšia forma (max. 4 body)

Celková úprava	
Čitateľnosť	Zreteľné rozlíšenie veľkých a malých písmen, dôsledné dodržanie diakritických znamienok. Každé písmeno musí byť jasne identifikovateľné tak, aby nemohlo prísť k jeho zámene za iné písmeno.
Zreteľné grafické členenie odsekov	Na začiatku každého odseku treba začať písať asi 1,5 – 2 cm od začiatku daného riadka.
Prepísanie práce z konceptu do čistopisu	Práca musí byť za daný časový limit kompletne prepísaná z konceptu do čistopisu; v inom prípade sa nemôže prideliť maximálny počet bodov za vonkajšiu formu. Pre potreby hodnotenia vnútornej formy a celkového dojmu sa však pokračuje v hodnotení práce v koncepte na tom mieste, kde sa končí neúplný čistopis.
Čistota textu	Bez škrtania. V čistopise žiaci nemajú škrtat', v nevyhnutnom prípade majú dať chybne napísané slovo do okrúhlych zátvoriek a prečiarknuť ho vodorovnou čiarou.
Dodržiavanie okrajov	Dodržiavanie okrajov: vnútorných aj vonkajších; v prípade potreby slová na konci riadkov rozdeľovať.
Dodržanie predpísaného rozsahu	Ak žiaci napíšu menej alebo viac ako je predpísaný rozsah, t.j. zákonite nezískajú maximálny počet bodov za vonkajšiu formu.

2.Vnútorňá forma (max. 20 bodov)

Obsah (max. 4 body)	
Dodržanie témy	Práca musí reagovať na všetky kľúčové slová v zadaní, v názve.
Myšlienkové vyústenie	Zakončenie práce, záver. Rozprávanie – príbeh s pointou. Úvaha – primeranosť vyjadrovania sa veku žiakov. Výklad – vysvetlenie problému.

Kompozícia (max. 4 body)	
Uplatnenie zodpovedajúceho slohového postupu	Dodržanie žánrovej formy.
Vnútorňá stavba, členenie textu	Členenie do myšlienkových celkov – odsekov, vyváženosť jednotlivých častí. Rozprávanie – zápletká, zauzľovanie deja, vyvrcholenie deja, nečakaný obrat v deji, rozuzlenie; jednoduché rozprávanie – úvod, jadro, záver; časový sled; pásmo rozprávača, pásmo postáv.

Nadväznosť a logickosť textu	Úvaha – citáty, umelecké prostriedky, vlastné myšlienky a hodnotenie problému. Výklad – vyváženosť argumentácie a sprievodných vysvetlení.
------------------------------	--

Jazyk (max. 4 body)

Správne využitie slovných druhov	Slovné druhy typické pre daný slohový postup a útvar/žáner.
Morfologická správnosť jazykových prostriedkov	Správne väzby sloviac, správne pádové koncovky a pod.
Syntaktická správnosť jazykových prostriedkov	Správne postavenia prívlastkov, slovosled a pod.
Rôznorodosť, variabilnosť	Rôznorodé syntaktické prostriedky i slovné druhy. Neopakovanie slov. Šírka slovnej zásoby. Rozprávanie – použitie častíc, citosloviec. Úvaha – umelecké prostriedky. Výklad – vedeckosť jazyka, pravdivosť uvedených faktov. Opis – primeranosť jazyka – prirovnania, neutrálnosť.

Pravopis (max. 4 body)

4 body	0 – 4 chyby
3 body	5 – 8 chýb
2 body	9 – 12 chýb
1 bod	13 – 16 chýb
0 bodov	17 a viac chýb
Ak je v texte napísané rovnaké slovo v rovnakom tvare s tou istou pravopisnou chybou, táto chyba sa počíta len raz. (Napri.: <u>Ríchlý</u> chlapec mal <u>ríchlý</u> krok. = 1 chyba) Každá chyba v interpunkcii sa počíta ako osobitná chyba toľkokrát, koľkokrát sa vyskytne v texte. Všetky chyby majú rovnakú hodnotu. Javy, ktoré sa žiaci ešte neučili, sa nezarátavajú do chýb.	

Štýl (max. 4 body)

Správna štylizácia viet	Zrozumiteľnosť textu ako celku.
Tvorivosť	Tvorivá lexika.
Pútavosť	Podanie zaujímavou, nezvyčajnou formou, ktorá vyvoláva v čitateľovi zvedavosť.

Známky zapisujeme slovne s podpisom vyučujúceho. Pri písaní konceptu aj čistopisu môže žiak použiť Pravidlá slovenského pravopisu. Hodnotenie pravopisu v slohových prácach závisí od rozsahu práce (porovnateľne s počtom slov v diktáte).

Pri hodnotení individuálne začlenených žiakov postupujeme podľa platných metodických pokynov.

V kontrolnom diktáte vpisujú len sledovaný pravopisný jav, v prípade veľkého počtu chýb sa počet chýb iba vyčíslí, ale známka sa neudeľuje.

Pri písomných previerkach môže individuálne začlenený žiak používať gramatické tabuľky, prehľady skloňovania; zjednodušujú sa zadania úloh a pristupuje sa aj k redukcii úloh.

Známky získane pri kontrole prostredníctvom týchto foriem majú pri celkovom hodnotení a klasifikácii najväčšiu váhu.

Žiaci majú možnosť výslednú známku pri súhrnnom hodnotení a klasifikácii ovplyvniť aj známkami, ktoré majú menšiu váhu. Získať ich môžu za: vypracovanú domácu úlohu podľa zadania, za vlastnú tvorbu, aktivitu na vyučovaní, účasť na mimoškolských aktivitách, súťažiach, za vypracovanie referátov, za projekty, za príspevky do školského časopisu ...

Vyučujúci na hodinách vyžaduje:

- aktívnu účasť na hodinách
- pripravenosť na vyučovanie,
- nosenie pomôcok,
- prejav zmysluplného názoru,
- zadanú prácu vypracovať pravidelne doma,
- schopnosť viesť dialóg a argumentovať,
- dlhodobý pozorovateľný záujem o proces vyučovania,
- dôraz na kreativitu,
- schopnosť komunikovať,
- adekvátny štýl prejavu.

Absencia viacerých z nich môže negatívne ovplyvniť výkon žiaka, čo sa môže prejaviť aj v súhrnnom hodnotení a klasifikácii.

Literárna zložka

A) Písomné práce

V každom ročníku píše žiaci po prebraní a zopakovaní učiva v jednotlivom tematickom celku písomnú prácu v časovom limite 20-25 minút. Ich počet závisí od počtu tematických celkov v ročníku a môžu mať rôznu podobu. Úlohy a otázky v písomných prácach sú hodnotené bodmi. Celkové hodnotenie písomných prác sa bude hodnotiť známkou 1 až 5 na základe percentuálnej úspešnosti a počtu získaných bodov v písomnej práci. Ak žiak z dôvodu absencie nepíše niektorú z písomných prác, učiteľ môže dať žiakovi na napísanie tejto práce náhradný termín. Termíny písomných prác vyučujúci žiakovi vopred oznámi. Učiteľ písomné práce archivuje do konca príslušného školského roka.

B) Umelecký prednes

Učiteľ klasifikuje v priebehu školského roka prednes poézie alebo prózy, ktoré určí vyučujúci.

C) Úprava zošita

Žiak základnej školy si musí viesť počas školského roka poznámkový zošit z literatúry formátu A5. Učiteľ má právo kedykoľvek si ho vyžiadať a skontrolovať jeho obsahovú stránku (kompletnosť). Úpravu zošita a kompletnosť poznámok hodnotí slovne formou pochvaly alebo známkou.

D) Čitateľský denník

Žiak si vedie čitateľský denník podľa pokynov učiteľa. Môže naň použiť zošit formátu A4 a písať doň rukou a modrým perom aj farebným perom. Musí ich vedieť samostatne prezentovať. V priebehu jedného

školského roka v ňom zaznamená zápisy z tematického celku, ktorý mu vopred oznámi vyučujúci. Dĺžku písomných záznamov si stanoví vyučujúci, minimálna dĺžka je však 1 strana veľkosti A4. Každý zápis v čitateľskom denníku sa bude hodnotiť jednou známku, ktorá bude za obsah zápisu a zohľadní aj úpravu. Obsah zápisu presne vymedzí vyučujúci.

E) Vlastná tvorba

Žiak uplatní teoretické vedomosti z preberaných žánrov podľa výberu učiteľa vo vlastnej tvorbe.

Klasifikáciu môžu žiaci ovplyvniť aj dobrovoľným vypracovaním projektov a referátov (autor, kniha, spoločná téma...).

Na hodnotenie a klasifikáciu písomných prác vyjadrených percentuálne sa využíva stupnica:

100% - 90% - 1

89% - 75% - 2

74% - 51% - 3

50% - 25% - 4

24% - 0% - 5

Vyučujúci sú povinní dodržiavať počet predpísaných diktátov a kontrolných prác v jednotlivých ročníkoch podľa platných učebných osnov, taktiež počet predpísaných slohových prác.

Písomná forma:

-diktáty-založené zošity,

-slohové práce-dvojhárky,

-predpísané kontrolné práce-dvojhárky /vstupné, polročné a výstupné práce/